

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se
Dnr. Ju2022/02651

Remissvar: Straffansvar för psykiskt våld (Ds 2022:18)

Dnr. 26130-2022

Sammanfattning

Länsstyrelsen Skåne, hädanefter Länsstyrelsen, tillstyrker förslaget att införa ett straffansvar för psykiskt våld. Förslaget möjliggör ett utökat skydd för den utsatta. Det finns ett behov av att synliggöra det psykiska våldet i det straffrättsliga systemet då psykiskt våld får mycket svåra konsekvenser för den utsatta. Myndigheten vill särskilt belysa följande punkter.

Synpunkter

10.1.2 Närmare om det föreslagna brottet psykisk misshandel

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att inte införa ett krav på en närståenderelation i lagtexten. Ett sådant förslag öppnar upp för att straff kan utmätas även då våld begås mellan unga vuxna, vid våld mot äldre eller mot personer med funktionsnedsättning – exempelvis mellan en vårdare och vårdtagare. Detsamma gäller för barn som är i någon persons vård. Därmed möjliggörs ett ökat skydd för dessa målgrupper.

Länsstyrelsen ser positivt på att de beteenden och handlingsmönster som straffbeläggs med den nya bestämmelsen utförligt beskrivs i författningskommentarerna. Vidare välkomnar Länsstyrelsen att former av ekonomiskt våld, digitalt våld samt så kallat eftervåld inbegrips i det nya brottet psykisk misshandel. Länsstyrelsen ser positivt på att målgrupper som kan vara särskilt utsatta lyfts fram, såsom exempelvis barn, unga, personer med funktionsnedsättning, äldre samt personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

10.1.3 Närmare om brottets beteckning och placering

Länsstyrelsen välkomnar förslaget att beteckna brottet som *psykisk misshandel* samt att brottet placeras i tredje kapitlet i brottsbalken. På så vis framhålls allvaret i psykiskt våld samt att det likställs med fysiskt våld.

10.1.4 Något om brottskatalogerna i 4 kap. brottsbalken

Länsstyrelsen anser att det saknas ett utförligt resonemang kring att det föreslagna brottet *psykisk misshandel* inte ska ingå i brottskatalogen för barnfridsbrottet. Länsstyrelsen bedömer att en inkludering av psykisk misshandel i brottskatalogen skulle medföra ett starkare skydd för barn som bevittnar våld i hemmet. Därtill skulle det innebära en mer konsekvent hållning kring psykiskt våld i straffrätten samt betona allvarsgraden av psykiskt våld.

12.5 Andra konsekvenser av förslaget

Länsstyrelsen delar bedömningen att en kriminalisering av psykiskt våld ökar möjligheterna att uppnå de jämställdhetspolitiska målen om jämställd hälsa och att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Länsstyrelsen vill även betona att ett straffansvar för psykiskt våld harmoniserar med såväl internationella som nationella åtaganden, särskilt vad gäller artikel 33 i Istanbulkonventionen, artikel 19 i Barnkonventionen samt artikel 16 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Länsstyrelsen vill vidare framhålla att det är av vikt att förslaget med ett särskilt brott för psykiskt våld följs av särskilda utbildnings- och informationsinsatser, särskilt vad gäller Domstolsverket, Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten. Även informationsinsatser gentemot socialtjänst och hälso- och sjukvård bör övervägas. Därtill bör förslaget åtföljas av kunskaps- och informationsinsatser för allmänheten, utifrån att lagstiftningen ska få genomslag samt användas enligt lagstiftarens intentioner.

11.9 Åtalsregleringen för ärekränkingsbrotten - Alternativt förslag

Länsstyrelsen har inga synpunkter på förslaget att väcka åtal för förolämpning om brottet ingått som ett led i ett brott enligt 4 kap 4 a, b eller e § brottsbalken.

Beslutande

I detta ärende har länsöverdirektör Ola Melin beslutat. Utvecklingsledare Anna Lindskog Ceballos har varit föredragande.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta mig, Anna Lindskog Ceballos, för frågor på telefon 010-2241072 eller via e-post anna.lindskog.ceballos@lansstyrelsen.se.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel. Telefonnummer finns längst ner på första sidan.

Anna Lindskog Ceballos